

Mariehamns stad
Kultur- och fritidsnämnden

Er referens
Maria Hägerstrand-Mattsson

Datum
31 januari 2023

Kontaktperson
Lotta Angergård, vik verksamhetsledare
Jonna Varsa, barnkonventionsansvarig

Ärende: Förslag till regelverk för stöd från Mariehamns stad

Rädda Barnen är politiskt och religiöst obundna och har barnkonventionen som grund i allt vårt arbete. Vårt uppdrag som barnrättsorganisation vid yttranden och i remissvar är att sätta fokus på barn och barns rättigheter, vilket enligt barnkonventionen är alla under 18 år barn.

Inledningsvis vill vi tacka för möjligheten att sända in synpunkter. Vi har tagit oss an förslaget på reviderat regelverk för stöd från staden under en intensiv period på året så föreningens svar är på intet sätt uttömmande. Önskas klargörande eller om staden ser att Rädda Barnen som barnrättsorganisation kan bistå i vidare arbete med regelverket finns vi som en resurs.

Stöd från Mariehamns stad kan bidra till förverkligandet av barns rätt till fritid och rekreation och rätten att delta i det kulturella och konstnärliga livet. Enligt barnkonventionen ska barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet respekteras och främjas. Tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreation och fritidsverksamhet ska uppmuntras (barnkonventionen artikel 31.2). Barns rätt att bilda och gå med i föreningar, samt rätten till fredliga sammankomster ska också respekteras och stödjas (barnkonventionen artikel 15).

Särskilt med tanke på att "ett nytt regelverk kan förmodas vara i kraft under flera års tid" vill Rädda Barnen påminna om att det är viktigt att analysera regelverkets möjliga konsekvenser för barns rättigheter i helhet. Enligt FN:s barnrättskommitté ska alla lämpliga åtgärder tas för att säkerställa att *alla* barn har möjlighet att förverkliga sina rättigheter enligt artikel 31 utan åtskillnad av något slag och därför ska särskild uppmärksamhet ägnas för vissa grupper av barn, till exempel barn med funktionsnedsättningar, barn som lever i ekonomisk utsatthet, barn på landsbygden, asylsökande barn, barn på flykt och barn i minoritetsgrupper. Budgetstöd beträffande kulturella, konstnärliga, idrottsliga, rekreations- och lekaktiviteter (bland annat resurser för anläggningar som idrottsklubbar eller ungdomsgårdar) ska vara inkluderande och

hänsyn bör tas till de åtgärdskostnader som krävs för att göra dem tillgängliga också för de mest marginaliserade barnen. Detta inkluderar skyldigheten att tillhandahålla skälig anpassning för att säkerställa tillgänglighet på lika villkor för barn med funktionsnedsättningar.¹

Grundbidrag

Rädda Barnen välkomnar att Mariehamns stad inte särskiljer barn beroende på boendeort i regelverket för stöd från staden.

Förslag: Tillämpa detta tankesätt i staden ungdomsverksamhet. Öppna upp för barn i alla åländska kommuner att besöka Uncan kostnadsfritt. Vid information om denna möjlighet bjuds övriga Ålands fritids- och ungdomsledare, beslutsfattare på kommunal och landskapsnivå, föreningsliv och andra intresserade in till ett öppet möte för att föra samtal om barn och ungas fritid, arbete med barn och ungas delaktighet och demokratiarbete med syfte att tillsammans se hur vi bäst kan arbeta med barn och unga över hela Åland. Här är förslagsvis inkludering, mångfald, trygghet, välmående, delaktighet, tillgänglighet och barnens bästa nyckelord.

Aktivitetsbidrag

Siffran på 100 medlemmar har säkert satts av någon anledning. Här har vi som förening ingen åsikt, men funderar på om just antalet 100 (varav hälften från Mariehamn) kommer förverkliga syftet med att sätta gränsen. Finns det annat sätt att möjliggöra stöd till idrott, kultur, ungdom eller annan verksamhet som sker på annan ort än Mariehamn?

Snabba pengar

I dialog med stadens förvaltning förstod vi att orsaken till att *Snabba pengar* föreslås utgå är att det inte varit populärt att söka och antalet ansökan varit låga, som mest 2-3 ansökningar/år.

Rädda Barnen uppfattade initialt *Snabba pengar* som en möjlighet för unga att söka medel för egen organisering/förverkligande av en idé, men efter att ha läst instruktionerna ser vi att möjligheten att söka *Snabba pengar* är öppen för alla. I vår omvärldsbevakning har vi som barnrättsorganisation fokus på barn och unga och då vi tagit del av olika exempel på att stödja barn och ungas egen organisering har typen *Snabba pengar* varit ett sätt. Exempelvis *Pengar i påse* finns på Gotland²

När denna typ av stöd ges finns också några nycklar eller framgångsfaktorer för att förverkliga syftet med medel av typen *Snabba pengar*. Vi har utgått ifrån att syftet har varit att främja ungas egen organisering och entreprenörskap genom att ge möjlighet och utrymme för barn och unga att föreverkliga egna idéer.

1. Första steget är att **informera och inspirera om stödet** och de möjligheter det kan ge. Är målgruppen barn och unga behöver informationen ges där barn och unga befinner sig eller där de som möter barn och unga befinner sig så att de kan kanalisera idéer vidare. Informationen behöver också vara på ett åldersanpassat språk.
2. När informationen finns om stödet underlättar det om det är **låg tröskel att ta kontakt** till person(er) som kan bevilja bidrag. Information om **vem/vilka som ska kontaktas**, eller ännu bättre är om kontaktpersonen **informerar direkt på plats(er) där barn och unga finns**.

¹ Se till exempel Barnrättskommitténs allmänna kommentar [CRC/C/GC/17 punkt 16 och punkt 58. d\)](#)

² <https://gotland.se/penгарipase>

3. Är syftet att stärka barn och ungas egen organisering behövs högst troligen även stöd från vuxen som kan **lotsa och stödja i arbetet med att förverkliga idén**. Dessa vuxna kan vara ungdomsledare/fritidsledare hos staden, ledare i förening eller annan person med kompetens och resurser att coacha och säkra upp projektet, dess genomförande och redovisning.

Förslag: Vi konstaterar att de två senaste åren har varit starkt präglade av covidpandemin och dess restriktioner och då ingen utvärdering är gjord föreslår vi att *Snabba pengar* ska finnas kvar och i anslutning till nästa revidering av stöd utvärderas i relation till syftet med medlen. Vi tror att även andra aktörer är intresserade av möjligheten att söka *Snabba pengar* och ser inget hinder att det riktar sig till alla åldersgrupper även om vi värdesätter en prioritering av barn för att säkerställa barns rättigheter inom kultur- och fritidsnämndens område.

Så som beskrivs ovan har vi sett att syftet med *Snabba pengar* har varit att stärka (ungas) egen organisering och då är det viktigt att säkra upp information, stöd, lotsning och andra insatser som krävs för medborgares möjlighet att bidra till evenemang och aktiviteter.
